

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ**

Αθήνα, 19 -05 -2011
Αρ. Πρωτ.: 387

20 ΜΑΙ. 2011

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας
κ^α. Ελ. Βόζεμπεργκ
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Αναφορά: 15731/04-05-2011

Σε απάντηση της αριθμ. 15731/04-05-2011 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων η βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ^α. Ελ. Βόζεμπεργκ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με στόχο την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης, ψηφίστηκαν προσφάτως με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων οι νόμοι 3900/2010 «Εξορθολογισμός διαδικασιών και επιτάχυνση της διοικητικής δίκης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 213/17-12-2010) και 3904/2010 «Εξορθολογισμός και βελτίωση στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης» (ΦΕΚ Α' 218/23-12-2010).

Σε ό,τι αφορά την απονομή διοικητικής δικαιοσύνης, κύριος σκοπός του νόμου 3900/2010 είναι αφενός η αντιμετώπιση της καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης τόσο στο Συμβούλιο της Επικρατείας όσο και στα διοικητικά πρωτοδικεία και εφετεία, η οποία ναρκοθετεί το κράτος δικαίου και αποδυναμώνει στην πράξη σειρά συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών, αφετέρου η αποθάρρυνση της άσκησης ένδικων μέσων με μόνο σκοπό την καθυστέρηση στην εκπλήρωση νόμιμων υποχρεώσεων, ιδίως εκείνων που αφορούν την καταβολή φόρων.

Ειδικότερα, με τον εν λόγω νόμο:

- εισάγονται νέες διαδικασίες, με σκοπό να περιορίζονται οι περιπτώσεις διεξαγωγής μεγάλου αριθμού δικών για το ίδιο νομικό ζήτημα (ιδίως άρθρα 1 παρ. 1 και 2),
- απλοποιούνται υφιστάμενες διαδικασίες, μεταξύ άλλων με την πρόβλεψη μονομελούς εφετείου για την εκδίκαση εφέσεων κατά αποφάσεων μονομελούς πρωτοδικείου και την διεύρυνση της έννοιας της συνάφειας (άρθρο 13),
- ενισχύεται η διαδικασία της πρότυπης δίκης, η οποία σκοπό έχει να εδραιώσει το ταχύτερο δυνατό την ασφάλεια του δικαίου και να απαλλάξει τον πολίτη από την πολυετή αναμονή και
- θεσπίζονται μέτρα για την αποτροπή του φαινομένου της μη αποστολής φακέλου από την Διοίκηση (που αποτελεί βασική αιτία αναβολής εκδίκασης των υποθέσεων) (άρθρο 29) και για την επιτάχυνση της καθαρογραφής των σχεδίων αποφάσεων (άρθρο 32),
- υπάγεται στο Διοικητικό Εφετείο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, η εκδίκαση των φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών ορισμένου ποσού και άνω (από 150.000 ευρώ),
- προβλέπεται νέα κατανομή της αρμοδιότητας των υποθέσεων μεταξύ τριμελούς και μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου, όπως επίσης και η εκδίκαση μιας κατηγορίας υποθέσεων στους προέδρους πρωτοδικών των διοικητικών πρωτοδικείων (άρθρο 13).

Επίσης, με τον ως άνω νόμο, προβλέπεται η αύξηση (σταδιακά σε μια τριετία) του αριθμού των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων κατά 144 θέσεις (άρθρο 61).

✓ Βασικά κριτήρια των επιλογών του ν.3904/2010 για την ποινική δικαιοσύνη υπήρξαν αφενός η προώθηση μέτρων που επιτρέπουν τη διεξαγωγή της ποινικής δίκης μέσα σε εύλογη προθεσμία και αφετέρου η μέριμνα για τη συναρμογή των λύσεων που προτείνονται με τον δικαιοκρατικό

χαρακτήρα της ποινικής διαδικασίας, την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την ποιότητα της απονεμόμενης δικαιοσύνης. Μεταξύ άλλων, στον εν λόγω νόμο περιελήφθησαν ρυθμίσεις, όπως:

- εισήχθη ο θεσμός της ποινικής συνδιαλλαγής με στόχο την αποσυμφόρηση των ποινικών ακροατηρίων ώστε τα δικαστήρια να ασχολούνται με την ταχεία και ποιοτικά επιβαλλόμενη εκδίκαση των εγκλημάτων (άρθρο 17),
- η τροποποίηση ορισμένων διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, χάριν της νομοτεχνικής απλούστευσης και εξορθολογισμού τους, αλλά και εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας, αφενός στην ΕΣΔΑ και στο ΔΣΑΠΔ και αφετέρου στο 14^ο πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ, που προωθούν την αρχή της επικουρικότητας και την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών, ιδιαίτερα εκείνο της διεξαγωγής της ποινικής δίκης εντός λογικής προθεσμίας και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση (ιδίως άρθρα 9 παρ. 2 και 3, 10, 11 παρ.2, 12, 15, 18 και 20),
- η αποποινικοποίηση της οφειλής μικροποσών στα ασφαλιστικά ταμεία, με διαφοροποίηση του ύψους μεταξύ των παρακρατούμενων από τον εργοδότη εισφορών των ασφαλισμένων και όσων ο εργοδότης οφείλει προσωπικά, ώστε η πρώτη πράξη να αντιμετωπίζεται αυστηρότερα από τη δεύτερη (άρθρο 30),
- η υπαγωγή στο «φυσικό δικαστή» (Μικτά Ορκωτά Δικαστήρια) των υποθέσεων ανηλίκων θυμάτων κακουργηματικών πράξεων, προς εξορθολογισμό της δικονομικής τάξης στο σημείο αυτό και παράλληλη επίσπευση της εκδικάσεως των υποθέσεων αυτών, αλλά και επιτάχυνσης της διαδικασίας στα Τριμελή Εφετεία Κακουργημάτων (άρθρο 29),
- η υποχρέωση των επιθεωρητών να ελέγχουν κατά την επιθεώρηση των δικαστικών λειτουργών τις περί αναβολών αποφάσεις αυτών (άρθρο 32 παρ.2) και
- ο εκσυγχρονισμός του συστήματος ποινών, με μια σειρά μέτρων, με στόχο να ενισχυθεί και απλουστευθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας περί εναλλακτικών μέτρων και ποινών, ώστε η φυλάκιση να παραμείνει ως ποινή για τα σοβαρά αδικήματα και για τους υπότροπους εγκληματίες (άρθρα 1-5).

Ακόμη, στην κατηγορία των νομοθετικών ρυθμίσεων για την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης, εντάσσεται και ο νόμος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τη «Διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις» (ΦΕΚ Α'211/16-12-2010). Με το νόμο αυτό εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με την Οδηγία 2008/52 και εισάγεται ο θεσμός της διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις ως εναλλακτικός τρόπος επίλυσης των διαφορών, ο οποίος θα οδηγήσει σε σημαντική μείωση του φόρτου εργασίας των δικαστηρίων αλλά και στην ταχύτερη, οικονομικότερη και επωφελέστερη επίλυση των διαφορών. Κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, τα μέρη, με τη βοήθεια ενός ανεξάρτητου τρίτου προσώπου, του διαμεσολαβητή, προσδιορίζουν τις επιμέρους πτυχές της διαφοράς τους, ερευνούν τις εναλλακτικές λύσεις για την επίλυσή της και επιχειρούν να καταλήξουν σε συμφωνία που θα ικανοποιεί τα αληθινά συμφέροντά τους. Ήδη με την υπ' αριθ. 24763/22-03-2011 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΑΔΑ:4^Α1ΑΩ-Μ) συστάθηκε Ομάδα Εργασίας για την επεξεργασία των σχεδίων των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο, υπό την προεδρία Δικαστή και με τη συμμετοχή Καθηγητή Πανεπιστημίου, υπηρεσιακού παράγοντα και δικηγόρων.

Περαιτέρω, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, προωθείται προς ψήφιση σχέδιο νόμου υπό τον τίτλο «Εξορθολογισμός και βελτίωση στην απονομή της πολιτικής δικαιοσύνης» με στόχο την ταχύτερη, ορθότερη, απλούστερη και ουσιαστικότερη απονομή της πολιτικής δικαιοσύνης. Ειδικότερα:

- Για την επιτάχυνση της διαδικασίας εισάγονται, μεταξύ άλλων οι ακόλουθες ρυθμίσεις:
- Διευρύνεται η υλική αρμοδιότητα του ειρηνοδικείου και του μονομελούς πρωτοδικείου. Με την εισαγόμενη ρύθμιση θα μειωθεί ο φόρτος του πολυμελούς πρωτοδικείου και θα επέλθει, κατ' αποτέλεσμα η επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης.
- Οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων και των μονομελών πρωτοδικείων εκδικάζονται στο μονομελές πρωτοδικείο και στο μονομελές εφετείο, αντίστοιχα, ενώ η εκδίκαση της αναιρέσεως κατά των αποφάσεων των μονομελών δικαστηρίων γίνεται με τριμελή σύνθεση του Αρείου Πάγου.
- Αναμορφώνεται το πλαίσιο για τη συμβιβαστική επίλυση των διαφορών, με την κατάργηση της υποχρεωτικότητας της απόπειρας εξώδικης επίλυσης του άρθρου 214Α και την παροχή δυνατότητας

καταρτίσεως δικαστικού συμβιβασμού αμέσως μετά την κατάθεση αγωγής και ανεξαρτήτως στάσεως δίκης.

• Το καθήκον επιμέλειας του δικαστή εκτείνεται στη συμπλήρωση των ισχυρισμών, οι οποίοι διατυπώθηκαν ατελώς και αορίστως. Η συμπλήρωση αφορά μόνο στην πραγματική (ποιοτική ή ποσοτική) αοριστία της αγωγής, η οποία υπάρχει όταν δεν αναφέρονται όλα τα στοιχεία που απαιτούνται κατά νόμον για τη θεμελίωση της αγωγής. Η υποχρέωση του δικαστή συνιστά σε κάθε περίπτωση καθήκον επιμέλειας και όχι αποτελέσματος.

• Προηγείται η συζήτηση των υποθέσεων για τις οποίες δεν θα διεξαχθεί εμμέτρηση απόδειξη.

• Καταργείται το σύστημα της μονομερούς συζήτησης και επαναφέρεται το καθεστώς των δυσμενών συνεπειών της ερημοδικίας, στο πεδίο της τακτικής διαδικασίας.

• Καταργείται η υποχρέωση προς άσκηση (κυρίας) αγωγής μέσα σε τριάντα μέρες από την έκδοση της αποφάσεως που διατάσσει ασφαλιστικό μέτρο.

• Για τον εξορθολογισμό της διαδικασίας τίθενται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

• Αναμορφώνεται η κατά τόπον αρμοδιότητα επί αξιώσεων από αδικοπραξία και διατροφή, έτσι ώστε οι διαφορές από αδικοπραξία να μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός ή επίκειται η επέλευσή του, ενώ οι αξιώσεις διατροφής στο δικαστήριο του τόπου όπου έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του ο δικαιούχος της διατροφής.

• Καθιερώνεται το Σάββατο ως εξαιρετέα και μη εργάσιμη ημέρα, ώστε να μη μπορεί να γίνεται επίδοση και κατά την ημέρα αυτή (άρθρα 125 παρ.1, 144 ΚΠΔ).

• Προτείνεται ο περιορισμός της δυνατότητας εναλλακτικής επίδοσης μόνο σε ενήλικους που συνοικούν με τον προς ον η επίδοση (άρθρο 128 παρ.1).

• Για την ενίσχυση της συναλλακτικής και διαδικαστικής διαφάνειας θεσπίζεται η εγγραφή στα βιβλία διεκδικήσεων και των αγωγών διάρρηξης δικαιοπραξίας ως καταδολιευτικής.

• Καταργείται η διαδικασία του προελέγχου των αιτήσεων αναιρέσεως (άρθρο 571).

• Καταργείται η δυνατότητα ασκήσεως αναιρέσεως σε υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

• Προς αποτροπή αθέμιτων συναλλαγών ρυθμίζεται ότι οι προφορικές προσφορές υποβάλλονται αμέσως μετά τη διαδικασία των γραπτών προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος μετά την ολοκλήρωσή τους προβαίνει στην κατακύρωση.

• Θεσπίζεται το νομοθετικό πλαίσιο για την κατάθεση και επίδοση δικογράφων με ηλεκτρονικά μέσα, ρύθμιση η οποία όμως θα ενεργοποιηθεί στην πράξη και θα ισχύσει μετά από έκδοση ειδικού προεδρικού διατάγματος, που θα ορίζει και τις λεπτομέρειες.

• Εισάγεται, τέλος, συγκεκριμένη ρύθμιση, ώστε να καταστεί αρτιότερη και αποτελεσματικότερη η δυνατότητα της κατάσχεσης άυλων μετοχών με συνεκτίμηση πάντοτε των υπάρχουσών διατάξεων, αλλά και της δομής της αναγκαστικής εκτέλεσης.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ**

